



דרך המהשבה

הגליון לדרכי החינוך, העצמת האישיות ועצות נפלאות
עפ"י תורתו ודרכו של הרה"ק מפאסצנא הי"ד זי"ע

גליון רסד
שובבי"ם ת"ת - ז'
תצוה) תשפ"ד

פרק ז'

הלחם אשר בסל

תקציר הפרקים הקודמים:

הלל קיבל את קונטרס 'במשעול הכרמים' מהמג"ש לקרא פרק מסויים, ולאחר קריאתו הוא נמצא תחת הרושם העז של המשפטים החדים כתער ששמע וקרא עד עתה:
א. 'לכן תורה חטא ונבלה הוא שיהיה מסור ביד תשוקותיו הנמוכות וביד יצרו'.
ב. כדי לנצח את היצר צריך ל'רוח המושל', רוח של ניצחון ושליטה.
ג. כדי לנצח צריך להילחם, ובמלחמה כמו במלחמה צריך אימונים יסודיים מוקדמים. אי אפשר להילחם בלי ללמוד טכסיסי מלחמה ובלי להילחם ב'כאילו'.

השעה התאחרה יותר ממה שתכנן מראש. הוא רק רצה להציץ בפרק שהמג"ש נתן לו לקרא, הוא אמנם קרא בשקיקה, הוא למד בו כלל יסודי ביותר בכל מה שקשור לחובה לתכנן את המלחמה מראש, וככל שאנשי הצבא יגיעו למלחמה האמתית כשהם מאומנים כדבעי כך המלחמה תהיה יותר יעילה ומוצלחת.

הוא התחיל לחשוב לעצמו בחסות השקט השורר בפרוודור הפנימיה איך הוא יוכל לאמן את עצמו במלחמת התאוה, ומה מוטל עליו לעשות כעת כאשר הוא מתכוון כבר מספר ימים לצאת לקרב, קרב חייו, קרב השובבי"ם של שנה זו.

הוא פסע בפרוודור הארוך המואר באור לילה קלוש הלון וחזור, מנסה לתפוס קצה חוט של מהלך בו הוא יתחיל לצאת לאימונים, ותוך כדי הילוכו נפל בדעתו, אולי באותו קונטרס שקרא מקודם - במשעול הכרמים שמו - אולי שם ישנו פרק המשך שיעשה לו סדר בראש בענין זה.

הוא שב לחדרו, פתח את הקונטרס והוא זיהה - אכן ישנו פרק שיתן לו את האור אותו מבקש. הוא מזהה את הכותרת - עוף או שניצל - והוא מבין את המשמעות הנלמדת כבר מהכותרת - הוא התחיל לקרא:

*

עוף או שניצל

מלחמת החיים על כל צעד ושעל ממש היא מלחמת היצר המבקש להפיל אל בור שחת את העובד ה'. אחד מן הדרכים היא להפיל את האדם בתאוות הלב לילך אחר רצונותיו בלא כח התגברות ובלא שליטה עצמית הנדרשת בבדי להיות מלך על רצונותיו וטבעו.

במלחמה כמו במלחמה - חובה להיערך לכך מבעוד מועד ולערך אימונים ללא הרף, להתגבר על רצונות קטנים ומותרים, רצונות שאין לו שום קושי להתגבר

וכך יצבור ניסיון לעת פקודה, אזי תוך כדי אימונים עלול היצר בערמה רבה להפילו ולהכשילו מבלי שיידע שאכן הוא נכשל.

וכך מגלה לנו רבינו הק' בדבריו הק' בהכשרת האברכים פרק ט' ז"ל:

למשל, אם הביאו לפניך באכילתך שני מיני בשר, ונפלה הבטתך על מין אחד כי תתאוה לזה המין יותר, אז אכול את מין השני וחתוכה זו שאתה מתאוה לה אל תאכל, ולא תאמר ומה בכך הלא גם זו של היתר, וגם אין תאותי כל כך

חזקה עד שיהיה חוב לי לעמוד נגדה.

רחם עליך ועל נפשך והחל את מלחמתך בניצני תאוות הקטנים ועשה את עצמך לאיש גיבור חיל ומושל על עצמו, וליבו אף כולו ביזו...

בשורות אלו כלל רבינו את הנאמר בדבריו עד כה - אימון עושים על דברים שאינם בגדר מלחמה. כאשר ישנם לפניך שני סוגי של מאכלים, אתה מחבב סוג מסויים במיוחד, אבל אין לך תאוה או תשוקה חזקה דוקא למאכל זה - כאן יש לך הזדמנות לאימון - 'אז אכול את מין השני וחתוכה זו שאתה מתאוה לה אל תאכל, ולא תאמר ומה בכך הלא גם זו של היתר, וגם אין תאותי כל כך חזקה עד שיהיה חוב לי לעמוד נגדה.'

אם אתה לא מספיק ערני להזדמנות הפז הזו אתה עלול לפספס אותה, אתה עלול לומר לעצמך את מה שאתה חושב בדרך כלל בסיטואציות דומות, לנקות את המצפון בטענה ש'הרי זה לו דבר אסור, אז מה הבעיה'.

אתה אפילו קצת מזלזל ברעיון הזה. הרי גם אם אני אבחר בסוג השני שלפני, לא אעשה כלום, אין כאן התגברות, כי אין לי חשק ותאוה כעת לאף אחד מהדברים, אז מה הרעיון ב'התגברות המדומה', אבל הוא אשר דיברנו בפרק הקודם. האימון 'על כאילו' על בור וגבעה שנדמים בפניך כמעוז של אויב, ועל נקודות מסומנות מראש שמדמים בעיניך כאויב.

עליהם, וכך, למרות שאין באן מלחמה אמיתית אלא כאילו מלחמה, גם זה חשוב ליום קרב כאשר המוח ופעולות הגוף מתרגלים לפעולות התגברות ולימוד טכסיסי המלחמה של האויב. ממש כמו חיילי צבא שמתאמנים זה מול זה בשתי קבוצות - כשברור לכולם שאינם אויבים אלו לאלו. זהו תמצית הפרק הקודם שחשוב מאוד לעבודה המעשית שבכל יום ויום ולהמשך הפרק הנוכחי בס"ד.

*

מאות מיליוני דולרים משקיעים בחיילות העולם ללמוד ולעקוב אחר טכסיסי המלחמה של האויב. אין הנאה גדולה יותר לצד אחד של הלוחמים מאשר הוא מצליח לחזור למעוזי אויבו, להפתיע אותו בגניבת כל סודותיו השמורים והמוצפנים ולגלות אותו במערומיו נבוך ומבויש.

גם במלחמת היצר - במלחמה כמו במלחמה עלינו לעשות הכל להיות ערניים דינו לבל יצליח להפתיע אותנו בטכסיסי מבריק, ולא זו בלבד אלא שעלנו לעשות הכל להבקיע לתוך קוי האויב ולגלות לעין כל את תחכומיו וערמתו שבהן הוא מנסה להכשילנו. גילוי מוקדם זה הוא בל יסולא בפז.

בשלב זה בו אנו עומדים, כשאנחנו מבקשים ומייצעים לכל מי שחפץ להתרגל נכון בעבודת ההתגברות שיתגבר בהתגברויות קטנות שאינן באמת ניסיון בעבורו

ב'וימוררו את חייהם בעבודה קשה', הוא מודה להשיי"ת על הגילוי העצום בפרט זה של העבודה, והוא גם מבקש על העתיד לזכות באמת להישגים נאים בענין.

הלל קרא קריאת שמע שעל המיטה, ונרדם בתחושה נעלית ושמחה.

*

אתא בוקר, והלל משכים קום. הוא מקפיד בפרט עכשיו בתחילת ימי השובבי"ם לתפילה בישיבה באופן הראוי והמכובד לבן עליה שכמותו.

הוא רץ לטהר עצמו במי המקוה הסמוך לישיבה, ובצאתו הוא מופתע לפגוש את 'גודל', בדרך כלל גודל נוהג ללכת למקוה אחר הסמוך לביתו, היום המקוה הוא נסגר לרגל שיפוצים והוא בא למקוה זה.

גם גודל שמח לפגוש את הלל כך באקראי, הם נענעו זה לזה לשלום בחיך וברמזים קצרים, הם אינם משוחחים שיחה של חולין לפני התפילה, אבל הלל חש ששיחה קצרה על ההתקדמות של שניהם אינה שיחה של חולין, ובפרט שהוא היה בהתרגשות ותחושה של גילויים נעלים מאמש ובווער לו לספר על כך לחבירו, והוא נעצר לשיחת עדכון קצרה עם גודל.

'מה נשמע גודל עם החמש דקות רצופות שלך', האם המשימה צולחת כמו שתכננת?'

'אז אכול את מין השני וחתיכה זו שאתה מתאוה לה אל תאכל, ולא תאמר ומה בכך הלא גם זו של היתר, וגם אין תאותי כל כך חזקה עד שיהיה חוב לי לעמוד נגדה!'

וגודל משיב בשאלה כיהודי, 'ומה קורה עם העבודת האכילה' שלך? עדיין לא נראה שאתה צם משבת לשבת...'

*

והיו תשובות מעניינות - אותן נקרא בס"ד בגיליון הבא. בינתיים הבה נצטרף אף אנחנו לאימונים ולמלחמה הקדושה 'מלחמת הרשות'

להתייעצות ולשיחה אישית עפ"י תורת הרה"ק מפיאסעצא זיע"א ה"ד ניתן לפנות לטלפון או למייל המצורף בזה

הנה תהיה לו הזדמנות פז לעשות אימונים חשובים של התגברות, אימוני שליטה עצמית שחשובה לו כל כך להתקדמותו העצמית שהוא משתוקק אליה. הכל היה טוב ויפה עד שהוא נעמד מול הבר השופע והמכובד...

בעמדו לפני הבר הוא לא היה שם לבד, עשרות אנשים מכל הגילאים והצורות עמדו שם. בחורים וגם ילדים, זקנים עם נערים, כולם מילאו צלחות עמוסות מכל מה שרק הצליח להיכנס לצלחת (כמה מכל זה בסוף ייזרק זה כבר חשבון אחר...), והוא, הוא גם עמד שם, לרגע אחד הוא עוד הזכיר לעצמו שהנה הוא עומד להיות גיבור השכונה והוא יתאמן כאן על שליטה עצמית, הכל בשביל להיות מוכן לרגעים קשים ומסוכנים שיגיעו בעתיד, אבל אז הוא עושה חשבון לעצמו 'הרי כ-ל-ל-ם אוכלים, והם לא מתגברים על עצמם, אז כנראה אין בכך שום בעיה, אז גם אני יכול לאכול כי אני לא באמת נכנע ליצר במקרה זה, אני רק לא מתאמן כרגע, אני לא באמת מתאוה לאוכל שמונח כאן, אין לי בעיה להתגבר, אני רק לוקח כרגע חופש קצר מהאימונים המפרכים שאני מתאמן בהם בכל כך הרבה הזדמנויות, אז עכשיו לא אתאמן ואוכל ככל אשר שייך, בשביל פעם אחת זה לא נורא...'

ולא שם לב האיש כי לא על האימון הוא ויתר אלא כבר נכנע לפני האויב ונפל שדוד לפניו. לא על אימון חד פעמי הוא ויתר, אלא על כל המערכה שהוא השתדל כל כך לנצח בה, היצר הזקן מלא הערמה הצליח לבלבל אותו שוב וגנב לו את המלחמה.

כשנדע את הטכניס הזה -

הסיכוי לניצחון גובר שבעתיים

בתיאבון...

ע"כ הפרק מקונטרס 'במשעול הכרמים'

•

הלל נשא עיניו למעלה ובפה מלא ונרגש הודה לקב"ה על האוצר שהוא גילה.

הדרכה ברורה וחזקה לפניו.

הוא צריך להתחיל באימונים טרם ייצא לקרב. רק לאחר שיתאמן היטב הוא יהיה מוכן לעבודה שלקח על עצמו 'להילחם במלחמת תאוות האכילה', לתקן את תיקון השובבי"ם בחלק זה של ההתגברות

והתועלת שם כבר ברורה לנו, זה נחרת במוח כפעולת מלחמה, זה נחקק בנפש בניצחון על האויב וכך כשתגיע המתקפה האמתית, כשיגיע הניסיון הממשי הפעולה תהיה ספונטנית, ההכרעה תהיה ניצחון מוחץ מצדך.

על זה נותן רבינו את שורות אלו המאירות לנו את הנקודה הזו של חשיבות האימון והחזרה 'על יבש' לפני שהמלחמה פורצת במלא עוזה ואז ח"ו הסיכוי כבר אפסי לנצח.

*

וכאן ממשיך רבינו את מסע הניצחון במסלול המלחמה, מלחמת החיים שלנו.

אבל אם ח"ו כבר הגעת לידי כך שהיצה"ר כבר אוחז בערפך עד שאפילו גם בזה קשה לך לעמוד נגדו.

או אם הביאו לפניך ממתקים ומטעמים המגרים אותך יותר, והתרחשה תאותך בך ברגש יותר חזק וקשה לך לפרוש מהם, וכדי להחליק את חטאתך זו בעיניך רוצה אתה לבטל את הדבר כלאחר יד ולאמר ומה בכך אם אוכל או לא אוכל אלו, הלא כל האנשים אוכלים אותם -

--

טרם נמשיך בהדרכה ובעצה שמדריך רבינו בשעה קשה זו של ניסיון, נדגיש לעצמינו את המקרה שצייר רבינו, כדי שנעמוד על הנקודה

מדוע הוא המוקש עליו דורך הבלתי נזהר ובודאי שיפול בפח יקוש.

ננסה לתאר את המקרה - ולב יודע מרת נפשו...

עומד האדם לפני בר הממתקים והמטעמים שבעל השמחה הזמין ושילם הון רב בכדי לכבד בהם את אורחיו לכבוד השמחה, מיני מטעמים שונים קורצים לו מכל עבר, הם מונחים בצורה מזמינה ומשכנעת כאומרים שלח ידך וטול מכל הבא ליד בשפע גדול ובהכשר מהודר, מטעמים שהוא באמת נהנה לראות ועוד יותר לטעום כמובן.

טרם היכנסו לאולם השמחות הוא הביטיח לעצמו כי הוא יעמוד בפיתויים הצפויים, והוא הכין את עצמו לכך כי